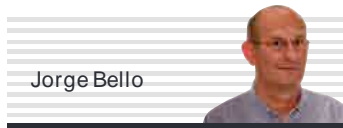

ANATOMIA HUMANA

ATENCI3N PRIMÀRIA PER AL S. XXI

Jorge Bello

Durant tota la vida, desde abans de nàixer fins l'últim sospir, a tots ens cal l'atenci3n primària. Allà on hi ha atenci3n primària, la salut de la comunitat és bona. Cal tenir-lo present.

És el principal servei de salut perquè aquí troben soluci3n les necessitats de salut de la poblaci3n, la gran majoria. És de tots, és cosa de tots. La tenim a l'abast de la mà, però no és bo d'abusar-ne.

L'atenci3n primària, però, està en crisi, aquí i arreu. A casa nostra està en crisi perquè és víctima de la manipulaci3n política, tot i que demostra cada dia que és el sistema de salut més efectiu per mantenir i millorar la salut de la comunitat.

És víctima de la manipulaci3n política perquè l'autoritat infravalora l'atenci3n primària. Ho fa quan li retalla el pressupost, per donar-li la diferència a d'altres interessos.

Ho fa quan el ministre, el conseller, el director del centre, el coordinador, no en saben prou, perquè no pregunten. O no fan prou, perquè tenen les mans lligades, i tanquen la boca.

■ **ÉS PROBABLE** que la conseqüència principal en sigui la dificultat per trobar personal adient, i per retenir-lo. No és un problema local, sino un problema general.

Quan hi ha problemes de personal, i poca voluntat per solucionar-los, els professionals es veuen sobrepassats per unes exigències laborals que comprometen la qualitat de la feina. A poc, el professional està cremat, i el pacient decebut.

Ahora, els mitjans de comunicaci3n presenten la vida hospitalària com l'únic es-

pai engrescador on la ciència mèdica avança. I presenten l'atenci3n primària com un espai esgotador i caòtic. Totes dues visions són falses.

Sí, l'atenci3n primària està en crisi, i és evident que li cal una anàlisi en profunditat per mirar d'adaptar-la als reptes del present i del futur. Aix3 s'acaba de fer, al més alt nivell.

En efecte, amb el recolzament de l'Organitzaci3n Mundial de la Salut (OMS, o

L'atenci3n primària és per tothom, per tota la vida, i per tant no és només cosa d'ells, sinó que és cosa de tots

WHO) i del Fons de les Nacions Unides per a la Infància (Unicef), s'acaba de celebrar la Global conference on Primary Health Care, és a dir, el Congrés mundial sobre Atenci3n Primària (Astana, Kazakhstan, 25 i 26 d'octubre).

Els especialistes que s'hi van reunir per proposar solucions per a l'atenci3n primària del segle XXI, entre d'altres temes van remarcar que:

1) L'atenci3n primària ha de centrar-se

ara en la persona, i no tant en la malaltia. Aix3 significa que s'han de fer tantes feines per atendre la persona malalta com per prevenir que es posi malalta.

El concepte de prevenci3n assoleix aquí més rellevància perquè va més enllà dels controls de l'embarassada, les vacunes i el programa de salut infantil, etc. Se sap que millorar la situaci3n socio-econ3mica de la persona implica una millora en la salut d'aquesta persona i, per tant, de la comunitat on viu i treballa. L'autoritat política ha de fer feines en aquest sentit.

2) Infermeres i llevadores, i més professionals de la salut poden assumir d'altres funcions decisives, com ara l'atenci3n de malalties comunes, la prescripci3n de medicaments, el control de la malaltia cr3nica, les ecografies prenatales, etc. És qüestió de formar-se.

3) La comunitat ha de participar en les decisions que afectin l'atenci3n primària, i ha de participar en les feines de prevenci3n de la malaltia en la comunitat mitjançant visites a domicili, reunir-se els veïns, identificar els més vulnerables, etc.

Aquest Congrés mundial sobre Atenci3n Primària és un punt clau en la hist3ria de l'atenci3n primària, que és part de la gran hist3ria de la salut humana. Se'n parlarà, i molt, durant força temps.

Com a document final de consens van emetre la Declaraci3n d'Astana. Proposo de llegir-la, per saber el què, i comparar-la amb l'anterior, la Declaraci3n d'Alma-Ata (de la Conferència internacional sobre Atenci3n Primària de Salut, 1978).

Hem d'entendre que és cosa de tots, que tal vegada n'hi ha que ha de canviar.

www.bello.cat/ / jordibell@gmail.com

TRIBUNA

SIN NOTICIAS SOBRE LAS DIMISIONES

Juan Mestre
Periodista

He esperado con poca fe que se produjese alguna dimisi3n, que alguien hiciera algo despu3s de las chapuzas que han puesto en evidencia la gesti3n del Govern. El desastre de Sant Llorenç y el apag3n el3ctrico de Menorca demuestra que este gabinete auton3mico sabe gestionar muy bien los gestos, con la opini3n pùblica a su favor cuando las cosas van bien, pero todo se va al traste cuando la situaci3n es desfavorable.

El informe que publicaba este peri3dico la semana pasada sobre las advertencias de Emergencias sobre las graves deficiencias del servicio es para que la consellera Catalina Cladera firmase su renuncia a las pocas horas. Porque lo peor es que, en comparecencia parlamentaria, se atrevi3 a dar la culpa de lo ocurrido en Sant Llorenç a la Aemet, y poco le falt3 por responsabilizar a Biel Company, jefe de la oposici3n. De las quejas de los bomberos por no contar con ellos, mejor ni hablar. El

Tras el desastre de Sant Llorenç y el de Menorca sería hora de que alguien en el Govern asumiese alguna responsabilidad

Nando

HUna setmana abans de la seva mort, vaig tenir l'oportunitat de visitar-lo a l'habitaci3n 213 de l'hospital Mateu Orfila. Tot i saber la gravetat de la seva malaltia, vaig intentar aparentar una certa normalitat preguntant-li sobre un tema relacionat amb la seva anterior feina de fot3graf. Potser no era el moment, però ell, amb la seva proverbial prudència, em va contestar que en parlàrem quan sortís de l'hospital. «Sí, quan surtis en parlem», li vaig dir i, de debò, m'ho vaig creure. Perquè estava tan ser3 que m'era fàcil imaginar trobar-me'l de nou caminant pel carrer del Seminari, amb una cigarreta a la mà, o assegut a la terrassa del Reno, saludant-me amb el seu característic «ei, Jordi». Com que, des del llit de l'hos-

pital, es notava que li costava mantenir la conversa, em vaig deixar de dir-li una cosa i ara em sap greu. La millor foto que m'han fet mai era seva. Un diumenge de tardor de fa 30 anys vam fer una excursi3n per Cala Rotja. Tirada vora el mar hi havia plegada una cadira de lona. La vaig obrir, m'hi vaig asseure i vaig somriure. La càmera d'en Nando va saber captar el moment. Tinc una c3pia en paper. Hauria d'haver-li demanat el negatiu. Ara és massa tard. Aquell somriure, gens

habitual en mi, és una de les coses per les quals estic agraït d'haver-lo conegut.

JORDI VILA ARMANGUÉ
CIUTADELLA

Gracias al Ayuntamiento de Es Migjorn Gran

Desde la Junta Comarcal de Mah3n de la AECC queremos dar las gracias al Ayuntamiento de Es Migjorn Gran por toda la colaboraci3n y apoyo brindado para que el Concurso de Paellas Solidario Contra el C3ncer, celebrada el pasado d'ia 6 de octubre en el municipio de Es Migjorn Gran, haya podido celebrarse. La mano tendida que siempre encontramos en los proveedores que colaboran con nosotros evento tras evento como Autos Valls y Xoriguer en este caso.

Este Concurso no tiene sentido sin los grupos participantes: Club de Jubilados de Es Migjorn, Club Agility, Banda Mùsica des Migjorn Gran, Grupo PSOE, Grupo PP y Grupo de Pere Gomila. Y, por supuesto, a todas aquellas personas que nos honraron con su compa ña y que vinieron a disfrutar de un d'ia de buena comida y diversi3n colaborando por una buena causa. Los encargados de amenizar el evento fueron el grupo británico Living The Dream.

Queríamos dedicar una menci3n especial a todos nuestros incansables voluntarios sin los que sería imposible llevar a cabo nuestra misi3n.

¡Año tras año la lucha contra el c3ncer se hace más fuerte en Es Migjorn! Gracias.

JOSÉ PONS PASCUCHI
AECC @ MAH3N

tiempo da la perspectiva suficiente para confirmar que el Govern actu3 tarde y mal en Sant Llorenç, y que se hubiesen podido evitar muchas de las cosas que allí ocurrieron. Alguien tiene que pagarlo, y que la oposici3n se ponga las pilas de una vez por todas porque los ciudadanos tienen derecho, al menos, que lo de Sant Llorenç no se repita.

Lo de Menorca es capítulo aparte. Porque escuchar a Armengol en el Parlament darle la culpa al Gobierno de Rajoy por el apag3n es sonrojante, sobre todo porque la planificaci3n el3ctrica depende del Govern, y estaría bien que el conseller Marc Pons explicase con documentos o cartas cuàntas veces exigi3 a Red El3ctrica que arreglase la interconexi3n submarina entre Mallorca y Menorca que se averi3 hace dos años. Pueden dar la culpa de todo a los dem3s, al viento, a la Aemet, a Rajoy o Álvaro Nadal, pero empieza a ser hora, casi al final de la legislatura, de que este Govern empiece a asumir algùn error. Porque del fiasco del REB ya habrá tiempo de hablar.